

INFORMATOR O EGZAMINIE ZAWODOWYM

OPIEKUN MEDYCZNY
532102

Część szczegółowa

Kształcenie wg podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego z 2019 r.

Aktualizacja – 25 sierpnia 2022 r.

 **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**
WARSZAWA 2022

Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Poznaniu

UKŁAD GRAFICZNY © CKE 2022

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Informacje o zawodzie.....	5
2.1 Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie.....	5
2.2 Zadania zawodowe.....	5
2.3 Możliwości kształcenia w zawodzie.....	5
3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań.....	6
<i>Kwalifikacja MED.03. Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej.....</i>	6
3.1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu.....	6
3.1.1 MED.03.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy.....	6
3.1.2 MED.03.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną.....	7
3.1.3 MED.03.3. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną... ..	8
3.1.4 MED.03.4. Planowanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej... ..	10
3.1.5 MED.03.5. Organizowanie i wykonywanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej.....	11
3.1.6 MED.03.6. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej.....	12
3.1.7 MED.03.7. Język obcy zawodowy.....	14
3.1.8 MED.03.8. Kompetencje personalne i społeczne.....	15
3.1.9 MED.03.9. Organizacja pracy małych zespołów.....	16
3.2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu.....	17

1. WSTĘP

Część szczegółowa informatora o egzaminie zawodowym składa się ze Wstępu (1.) i dwóch rozdziałów (2. i 3.):

- 2. INFORMACJA O ZAWODZIE, rozdział zawiera informacje o kwalifikacjach wyodrębnionych w zawodzie, zadania zawodowe i możliwości kształcenia w zawodzie wynikające z podstawy programowej dla zawodu
- 3. WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ, rozdział zawiera przykładowe zadania do części pisemnej i części praktycznej egzaminu.

Przykładowe zadania zamieszczone w części szczegółowej informatora nie wyczerpują wszystkich możliwych zadań, które mogą wystąpić w arkuszach egzaminacyjnych. Informator nie może też być główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w zawodzie, gdyż kształcenie powinno odbywać się zgodnie z programami nauczania opracowanymi według obowiązującej podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Egzamin zawodowy składa się z dwóch części: pisemnej i praktycznej.

Część pisemna egzaminu, która jest przeprowadzana na sali egzaminacyjnej z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego, trwa 60 minut i jest w formie testu pisemnego składającego się z 40 zadań zamkniętych. Każde zadanie zawiera cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna jest poprawna. Za poprawne rozwiązanie zadań w części pisemnej można uzyskać maksymalnie 40 punktów.

Część praktyczna egzaminu polega na wykonaniu przez zdającego na stanowisku egzaminacyjnym zadania praktycznego, którego rezultatem może być wyrób, usługa lub dokumentacja. Ocena wykonania zadania jest przeprowadzana zgodnie z zasadami oceniania ustalonymi przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

Więcej ogólnych informacji o egzaminie zawodowym znajduje się w części ogólnej informatora, dostępnej na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (<https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2019/informatory-wyposazenie-osrodkow/informatory>).

Wszystkie akty prawne, w tym podstawa programowa, są dostępne na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (www.cke.gov.pl) oraz na stronach internetowych okręgowych komisji egzaminacyjnych.

INFORMACJE O ZAWODZIE

1. Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie

W zawodzie opiekun medyczny wyodrębniono jedną kwalifikację:

Symbol kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji
MED.03	Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej

2. Zadania zawodowe

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie opiekun medyczny powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji MED.03. Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej:

- rozpoznawania problemów funkcjonalnych oraz potrzeb biologicznych i psychospołecznych osoby chorej i niesamodzielnej w różnym stopniu zaawansowania choroby i w różnym wieku;
- świadczenia usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej w różnym stopniu zaawansowania choroby i w różnym wieku.

3. Możliwości kształcenia w zawodzie

Od roku szkolnego 2019/2020 kształcenie w zawodzie opiekun medyczny jest realizowane zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w szkole policealnej o okresie nauczania 1 roku, a od 1 września 2020 r. kształcenie w kwalifikacji MED.03. Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej może być prowadzone również na kwalifikacyjnym kursie zawodowym.

WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ

Wymagania egzaminacyjne to sprawdzane na egzaminie zawodowym efekty kształcenia i kryteria ich weryfikacji zapisane w jednostkach efektów kształcenia dla danej kwalifikacji w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego (<https://cke.gov.pl/akty-prawne>).

Kwalifikacja

MED.03. Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej

1. Część pisemna egzaminu

Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu dla wybranych efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> MED.03.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
1) określa warunki i organizację pracy zapewniające wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy opiekuna medycznego	3) rozpoznaje znaczenie piktogramów informujących o zagrożeniach w instytucjach ochrony zdrowia i pomocy społecznej
Przykładowe zadanie 1. Piktogram przedstawiony na rysunku ostrzega przed występowaniem	
<ul style="list-style-type: none"> A. skażenia chemicznego. B. skażenia biologicznego. C. promieniowania laserowego. D. promieniowania radiacyjnego.	
	
Odpowiedź prawidłowa: B	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> MED.03.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
4) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy	1) wymienia czynniki ryzyka na stanowisku pracy opiekuna medycznego
Przykładowe zadanie 2. Która sytuacja stwarza niebezpieczeństwo narażenia się opiekuna medycznego na działanie szkodliwych substancji chemicznych?	
<ul style="list-style-type: none"> A. Zakłucie się jednorazową igłą użytą do pobrania krwi. B. Wykonywanie toalety ciała pacjenta bez założonych rękawic jednorazowych. C. Przygotowywanie preparatu do dezynfekcji w źle wentylowanym pomieszczeniu. D. Przebywanie z pacjentem podczas wykonywania u niego badania radiologicznego.	
Odpowiedź prawidłowa: C	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.2 Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
1) przedstawia prawno-etyczne podstawy wykonywania zawodu	4) przestrzega przepisów dotyczących praw pacjenta, ochrony danych osobowych i danych wrażliwych w związku z realizacją zadań zawodowych
<p>Przykładowe zadanie 3. Do domu pomocy społecznej, w którym od miesiąca przebywa pani Anna, zadzwoniła osoba podająca się za członka jej najbliższej rodziny. Chciała uzyskać informację, czy pani Anna przebywa w ośrodku. Jak powinien zachować się personel DPS-u w takiej sytuacji?</p> <p>A. Potwierdzić, że taka osoba przebywa w ośrodku. B. Poinformować, że przez telefon nie można udzielać informacji o podopiecznych w tym zakresie. C. Poinformować, że udzielenie takiej informacji jest możliwe wyłącznie za pomocą poczty elektronicznej. D. Poprosić osobę dzwoniącą o jej imię i nazwisko, a następnie udzielić pełnej informacji o podopiecznej.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: B</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.2 Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
4) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka	3) opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
<p>Przykładowe zadanie 4. Narządem, który produkuje między innymi amylazę i glukagon, jest</p> <p>A. wątroba. B. tarczyca. C. trzustka. D. śledziona.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: C</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.2 Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
5) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami	2) omawia stany nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowane chorobą, urazem fizycznym, termicznym i chemicznym
<p>Przykładowe zadanie 5. Chorującej na cukrzycę typu 1, która po podaniu insuliny nie przyjęła posiłku, zagraża</p> <p>A. dysfagia. B. hipoglikemia. C. hiperkaliemia. D. polineuropatia.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: B</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.2 Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielnności oraz zmian patologicznych	6) wyjaśnia pojęcia: wielki problem geriatryczny, starcza wielochorobowość
<p>Przykładowe zadanie 6.</p> <p>O czym świadczy występowanie trzech lub więcej chorób przewlekłych u osób starszych?</p> <p>A. O starczej wielochorobowości. B. O wielkim problemie geriatrycznym. C. O zmniejszeniu rezerw czynnościowych organizmu. D. O fizjologicznym procesie starzenia się narządowego.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: A</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.3. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
1) rozpoznaje problemy funkcjonalne oraz potrzeby biologiczne i psychospołeczne człowieka w poszczególnych fazach życia i stanach zdrowia	4) wykorzystuje wyniki badań i pomiarów do ustalania problemów i potrzeb biopsychospołecznych człowieka w różnych fazach życia i stanu zdrowia
<p>Przykładowe zadanie 7.</p> <p>U 38-letniej pacjentki określono wskaźnik BMI na poziomie 28. O czym świadczy ten wynik?</p> <p>A. O niedowadze. B. O nadwadze. C. O otyłości I°. D. O otyłości II°.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: B</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.3. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
2) współpracuje w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnnej	5) nawiązuje współpracę z rodziną podczas diagnozowania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnnej
<p>Przykładowe zadanie 8.</p> <p>Podczas pierwszej wizyty w domu podopiecznego chorującego na chorobę Parkinsona, opiekun medyczny zorientował się, że chory ma problemy z poruszaniem się i przejawia skłonność do upadków. Porusza się, opierając się o ścianę lub meble. Ustalając z rodziną plan opieki, opiekun medyczny powinien zaproponować, aby podopieczny</p> <p>A. spacerował samodzielnie, żeby wzmocnić mięśnie kończyn dolnych. B. przebywał w łóżku, które należy zabezpieczyć barierkami. C. przemieszczał się tylko na wózku inwalidzkim. D. poruszał się przy pomocy podpórki trójkołowej.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: D</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.3. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
3) charakteryzuje skutki niesamodzielności w zakresie zaspokajania potrzeb życiowych, w tym: a) odżywiania b) kontroli mikcji i defekacji c) mobilności d) utrzymania higieny ciała	3) opisuje skutki długotrwałego unieruchomienia
<p>Przykładowe zadanie 9. Skutkiem długotrwałego unieruchomienia podopiecznej w łóżku są</p> <p>A. zaparcia. B. wymioty. C. odbijania. D. nudności.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: A</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.3. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
4) rozpoznaje możliwości osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie samoopieki	3) omawia skalę Barthel i jej zastosowanie jako narzędzia do kwalifikowania osób chorych do opieki długoterminowej
<p>Przykładowe zadanie 10. Do zakładu opiekuńczo-leczniczego może zostać przyjęta osoba, która w ocenie skalą Barthel otrzymała maksymalnie</p> <p>A. 40 pkt. B. 45 pkt. C. 50 pkt. D. 55 pkt.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: A</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.4. Planowanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
4) planuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne adekwatnie do rozpoznanych problemów funkcjonalnych oraz potrzeb biologicznych i psychospołecznych osoby chorej i niesamodzielnej	1) różnicuje problemy funkcjonalne i potrzeby biopsychospołeczne osoby chorej w różnym stanie zdrowia
<p>Przykładowe zadanie 11. Podczas porannej wizyty w domu opiekun zauważył, że podopieczny jest blady, rozdrażniony i osłabiony. Odmówił zjedzenia śniadania. Zgłosił opiekunowi, że w nocy kilkakrotnie oddał luźny stolec i raz wymiotował. Zachowanie i objawy występujące u podopiecznego świadczą o konieczności zabezpieczenia w pierwszej kolejności potrzeby</p> <p>A. ruchu. B. wypoczynku. C. nawodnienia. D. termoregulacji.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: C</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.4. Planowanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
2) określa wpływ choroby i niesamodzielności na sytuację życiową jednostki i jej rodziny	2) charakteryzuje najczęściej występujące choroby przewlekłe
<p>Przykładowe zadanie 12. Drżenie spoczynkowe, sztywność mięśniowa, spowolnienie ruchowe, zaburzenia wegetatywne i niewyraźna mowa są charakterystyczne dla</p> <p>A. stwardnienia rozsianego. B. choroby Parkinsona. C. choroby Alzheimerera. D. dystrofii mięśni.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: B</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.5. Organizowanie i wykonywanie czynności higienicznych osobie chorej i niesamodzielnej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
1) organizuje warunki do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych z uwzględnieniem oceny stanu osoby chorej i niesamodzielnej	6) dobiera materiały i produkty medyczne, środki oraz sprzęt do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych odpowiednie do stanu zdrowia i sprawności osoby chorej i niesamodzielnej.
<p>Przykładowe zadanie 13.</p> <p>Niesamodzielna, 83-letnia, leżąca w łóżku pacjentka nie trzyma moczu przy silnych napadach kaszlu. Do wykonania w łóżku toalety krocza u tej pacjentki, oprócz środków ochrony indywidualnej, miski i wkładki urologicznej, opiekun medyczny powinien przygotować</p> <p>A. 2 myjki jednorazowe, mydło o pH 6,5, dzbanek, basen. B. myjkę jednorazową, 2 ręczniki, basen, dzbanek, żel do mycia. C. myjkę jednorazową, ręcznik, mydło o pH 5,5, basen, dzbanek. D. 2 myjki jednorazowe, żel do higieny intymnej, basen, 2 dzbanki.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: C</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.5. Organizowanie i wykonywanie czynności higienicznych osobie chorej i niesamodzielnej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
2) wykonuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne osobie chorej i niesamodzielnej	4) opisuje zmiany odleżynowe
<p>Przykładowe zadanie 14.</p> <p>U pacjenta leżącego w łóżku opiekun zaobserwował w okolicy kości ogonowej nieblednące zaczerwienienie, rumień, który nie ustępuje po zniesieniu ucisku oraz powierzchowne uszkodzenie naskórka i pęcherze. Do którego stopnia według skali Torrence'a należy zakwalifikować opisane zmiany odleżynowe?</p> <p>A. I B. II C. III D. IV</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: B</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.5. Organizowanie i wykonywanie czynności higienicznych osobie chorej i niesamodzielnej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
2) wykonuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne osobie chorej i niesamodzielnej	5) stosuje profilaktykę przeciwoleżynową
<p>Przykładowe zadanie 15. Podopieczny większość czasu w ciągu dnia spędza, poruszając się na wózku inwalidzkim. W celu zmniejszenia u niego ryzyka rozwoju odleżyn należy założyć na siedzisko wózka</p> <p>A. poduszkę rehabilitacyjną. B. kółko gumowe pod pośladki. C. poduszkę zmiennociśnieniową. D. kółko z granulatem styropianowym.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: C</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.5. Organizowanie i wykonywanie czynności higienicznych osobie chorej i niesamodzielnej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
3) uzasadnia konieczność przestrzegania zasad aseptyki i antyseptyki	1) wyjaśnia pojęcia, takie jak: aseptyka i antyseptyka, dezynfekcja, sterylizacja
<p>Przykładowe zadanie 16. Postępowanie, którego celem jest zredukowanie liczby drobnoustrojów bez usuwania ich form przetrwalnikowych, to</p> <p>A. mycie. B. aseptyka. C. sterylizacja. D. dezynfekcja.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: D</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.6. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
1) planuje czynności opiekuńcze z uwzględnieniem oceny stanu osoby chorej i niesamodzielnej;	5) dobiera materiały, środki i sprzęt do wykonywania czynności opiekuńczych
<p>Przykładowe zadanie 17. U pacjentki leżącej w łóżku po udarze mózgu, z niedowładem prawostronnym, afazją czuciową i prawidłową masą ciała należy wdrożyć działania, mające na celu zapobieganie powikłaniom unieruchomienia, polegające na częstej zmianie pozycji ciała. Który sprzęt ułatwi opiekunowi wykonywanie tej czynności?</p> <p>A. Mata ślizgowa. B. Krążek obrotowy. C. Drabinka sznurowa. D. Podnośnik elektryczny.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: A</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.6. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
2) wykonuje czynności opiekuńcze wobec osoby chorej i niesamodzielnej	2) przestrzega zasad bezpieczeństwa i procedur podczas wykonywania czynności opiekuńczych
Przykładowe zadanie 18.	
Przed wyjściem na spacer do ogrodu przylegającego do domu pomocy społecznej z podopieczną poruszającą się na wózku inwalidzkim opiekun medyczny powinien zawsze	
<ul style="list-style-type: none"> A. zmierzyć parametry życiowe podopiecznej. B. zawiadomić pielęgniarkę o wyjściu z podopieczną. C. okryć podopieczną dodatkowym kocem niezależnie od pogody. D. poinformować współmieszkanek podopiecznej o wyjściu na spacer. 	
Odpowiedź prawidłowa: B	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.6. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
3) udziela wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w sytuacjach dla niej trudnych	4) udziela wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w adaptacji do pobytu w placówkach ochrony zdrowia lub pomocy społecznej
Przykładowe zadanie 19.	
W celu ułatwienia adaptacji podopiecznej, nowoprzybyłej do domu pomocy społecznej, opiekun medyczny powinien w pierwszej kolejności zapoznać ją	
<ul style="list-style-type: none"> A. z godzinami odwiedzin. B. z kierownictwem placówki. C. z rozkładem pomieszczeń. D. z samorządem mieszkańców. 	
Odpowiedź prawidłowa: C	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.6. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
5) komunikuje się osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną, grupą społeczną	1) omawia proces komunikacji interpersonalnej
Przykładowe zadanie 20.	
Podstawą skutecznej komunikacji interpersonalnej werbalnej opiekuna z pacjentem z afazją ruchową po przebytym udarze mózgu jest między innymi	
<ul style="list-style-type: none"> A. używanie w rozmowie długich, złożonych zdań. B. komentowanie na bieżąco wypowiedzi pacjenta. C. formułowanie krótkich jednoznacznych komunikatów słownych. D. korygowanie w trakcie rozmowy błędnych wypowiedzi pacjenta. 	
Odpowiedź prawidłowa: C	

<p><i>Jednostka efektów kształcenia:</i> MED.03.7. Język obcy zawodowy</p>	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
<p>2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje/filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka</p> <p>b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p>	<p>2) znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje</p>
<p>Przykładowe zadanie 21. Określenie w dokumentacji pacjenta <i>heart function</i> oznacza</p> <p>A. akcję serca. B. ciśnienie tętnicze. C. częstotliwość tętna. D. częstotliwość oddechu.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: A</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> MED.03.7. Język obcy zawodowy	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych - reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych	2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia
Przykładowe zadanie 22. Wchodząc do domu pomocy społecznej opiekun medyczny spotkał przed schodami starszą kobietę, która zwróciła się do niego: <i>Can you help me please?</i> Jak powinien jej odpowiedzieć? A. Yes, do I. B. I do help. C. Sure, I can. D. Yes, I don't. Odpowiedź prawidłowa: C	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> MED.03.8. Kompetencje personalne i społeczne	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
4) radzi sobie ze stresem	4) omawia objawy wypalenia zawodowego
Przykładowe zadanie 23. Który zespół objawów może wskazywać na wystąpienie u opiekuna zespołu wypalenia zawodowego? A. Bóle brzucha, konfabulacje i konflikty z pacjentami. B. Bezsensowność, fobie i sformalizowane kontakty z pacjentami. C. Bóle głowy, obsesje i drażliwość w kontaktach z pacjentami. D. Niezadowolony, chroniczne zmęczenie i unikanie kontaktu z pacjentami. Odpowiedź prawidłowa: D	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.8. Kompetencje personalne i społeczne	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
7) współpracuje w zespole podczas realizacji zadań zawodowych	4) wskazuje aspekty właściwego doboru ról w zespole i określa swoją rolę w zespole
<p>Przykładowe zadanie 24.</p> <p>Opiekun medyczny opiekuje się w środowisku domowym samotną podopieczną z niepełnosprawnością intelektualną. Kobieta ma niskie świadczenie rentowe. Brakuje jej środków na wykupienie recept, zakup opału i artykułów higienicznych. Aby pomóc podopiecznej w rozwiązaniu problemów, opiekun powinien nawiązać współpracę</p> <p>A. z asystentem rodziny. B. z pracownikiem socjalnym. C. z lekarzem medycyny rodzinnej. D. z pielęgniarką opieki długoterminowej.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: B</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.9. Organizacja pracy małych zespołów	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań	3) przydziela zadania, uwzględniając poziom umiejętności i kompetencje członków zespołu
<p>Przykładowe zadanie 25.</p> <p>Opiekunowi medycznemu pracującemu w domu pomocy społecznej można zlecić wykonanie u podopiecznego</p> <p>A. okładu ciepłego. B. wlewu doodbytniczego. C. toalety drzewa oskrzelowego. D. opatrunku na owrzodzeniu podudzia.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: A</p>	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i>	
MED.03.9. Kompetencje personalne i społeczne	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	6) monitoruje działania zespołu zadaniowego
<p>Przykładowe zadanie 26.</p> <p>W zakładzie opiekuńczo-leczniczym opiekun medyczny koordynujący pracą zespołu opiekunów jest odpowiedzialny za</p> <p>A. ustalenie harmonogramu pracy członków podległego mu zespołu. B. ocenę prawidłowości wykonania opatrunków przeciwoleżynowych. C. ustalenie stawek wynagrodzenia dla członków podległego mu zespołu. D. ocenę zasadności stosowania przymusu bezpośredniego wobec pacjentów.</p> <p>Odpowiedź prawidłowa: A</p>	

2. Część praktyczna egzaminu

Część praktyczna egzaminu z kwalifikacji MED.03 jest przeprowadzana według modelu w i trwa 120 minut.

Przykład zadania do części praktycznej egzaminu

Po zapoznaniu się z *Informacjami o pacjentce* zgłoś, przez podniesienie ręki, przewodniczącemu ZN gotowość do przygotowania zestawu materiałów, przyborów, środków i sprzętu do wykonania mycia zębów, twarzy, oczu, uszu, szyi, klatki piersiowej. Po przygotowaniu tego zestawu zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do jego oceny.

Na fantomie osoby dorosłej leżącym w łóżku wykonaj mycie zębów, twarzy, oczu, uszu, szyi i klatki piersiowej. Następnie zmień poszewkę na poduszce i podkład płócienny oraz załóż okład zimny (wysychający) z roztworu Altacetu na kostkę boczną (zewnątrzną) prawej kończyny dolnej.

Wypełnij *Kartę indywidualnej pielęgnacji osoby chorej* i potwierdź w niej wykonane zabiegi. Podpis w odpowiednim miejscu na *Karcie* złóż w postaci nieczytelnego podpisu (parafki) – nie wpisuj swojego nazwiska. Wpisana data i godziny powinny odpowiadać stanowi faktycznemu w dniu egzaminu.

Materiały, przybory, środki i sprzęt niezbędne do wykonania zadania znajdują się w magazynie i na stanowisku egzaminacyjnym. Wszystkie czynności wykonaj zgodnie z zasadami i procedurami, uwzględniając przepisy BHP oraz ergonomię pracy.

Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy, arkusz egzaminacyjny pozostaw na stoliku.

Uwaga: Wykonując zadanie traktuj fantom osoby dorosłej jako autentyczną pacjentkę leżącą w łóżku. Przekazuj jej niezbędne informacje w taki sposób, aby nie przeszkadzać innym zdającym.

Informacje o pacjentce

70-letnia pani Maria Kowalska przebywa na oddziale neurologicznym z powodu udaru niedokrwiennego lewej półkuli mózgu. Skutkiem udaru jest wystąpienie u niej niedowładu połowiczego prawostronnego. W okolicy kostki bocznej (zewnątrznej) prawej kończyny dolnej zaobserwowano obrzęk, a pacjentka zgłasza ból. Lekarz zalecił wykonanie okładu zimnego z roztworu Altacetu. Pacjentka ma problemy podczas pionizacji i przemieszczania się na wózek inwalidzki, na którym nie porusza się samodzielnie. Potrzebuje pomocy podczas wykonywania toalety całego ciała, rozbierania i ubierania się, zmiany bielizny pościelowej, spożywania posiłków (smarowanie, krojenie). Pomaga podczas zmiany pozycji. Sygnalizuje potrzeby fizjologiczne, ale zaspokaja je, korzystając z basenu.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będą 2 rezultaty:

- zestaw materiałów, przyborów, środków i sprzętu do wykonania mycia zębów, twarzy, oczu, uszu, szyi, klatki piersiowej pacjentce leżącej w łóżku,
- Karta indywidualnej pielęgnacji osoby chorej

oraz

przebieg wykonania mycia zębów, twarzy, oczu, uszu, szyi i klatki piersiowej, zmiany poszewki na poduszce i podkładu płóciennego oraz założenia okładu zimnego z roztworu Altacetu na kostkę boczną prawej kończyny dolnej pacjentce leżącej w łóżku.

Karta indywidualnej pielęgnacji osoby chorej

Nazwisko i imię .....
Wiek.....
DATA.....
Oddział.....

Zabiegi pielęgnacyjne	Godzina wykonania	Podpis (parafka)	Zabiegi pielęgnacyjne	Godzina wykonania	Podpis (parafka)
Mycie głowy			Zmiana pieluchomajtek		
Toaleta całego ciała			Wymiana worka stomijnego		
Toaleta kończyn górnych			Karmienie		
Mycie zębów			Dopajanie		
Toaleta twarzy, oczu, uszu, szyi			Podanie basenu		
Toaleta klatki piersiowej			Zmiana piżamy/koszuli nocnej		
Toaleta kończyn dolnych			Częściowa zmiana bielizny pościelowej		
Toaleta krocza			Całkowita zmiana bielizny pościelowej		
Toaleta przeciwodleżynowa			Słanie łóżka		
Gimnastyka oddechowa			Założenie okładu ciepłego		
Oklepywanie klatki piersiowej			Założenie okładu zimnego		

Efekty kształcenia sprawdzane przykładowym zadaniem praktycznym wraz z kryteriami weryfikacji:

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> MED.03.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
7) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych opiekuna medycznego	2) stosuje środki ochrony indywidualnej w zależności od wykonywanej pracy

Jednostka efektów kształcenia:
MED.03.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
11) charakteryzuje dokumentację medyczną	3) dokumentuje wykonanie czynności zawodowych

Jednostka efektów kształcenia

MED.03.4. Planowanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielną

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
3) modyfikuje działania w zależności od zmieniających się problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielną	4) planuje wykonanie czynności pielęgnacyjnych u osoby chorej i niesamodzielną, uwzględniając ocenę jej stanu

Jednostka efektów kształcenia:

MED.03.5. Organizowanie i wykonywanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielną

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń (zdający):	Uczeń (zdający):
1) organizuje warunki do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych z uwzględnieniem oceny stanu osoby chorej i niesamodzielną	2) przygotowuje warunki do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo osoby niesamodzielną i własne, efektywność i ergonomię pracy 6) dobiera materiały i produkty medyczne, środki oraz sprzęt do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych odpowiednie do stanu zdrowia i sprawności osoby chorej i niesamodzielną 7) dobiera metody i techniki do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielną
2) wykonuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne osobie chorej i niesamodzielną	6) posługuje się sprzętem, przyborami, narzędziami, materiałami i środkami do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych 7) wykonuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne osobie chorej i niesamodzielną, przestrzegając zasad, procedur oraz praw pacjenta
4) przestrzega procedur sanitarno-epidemiologicznych podczas wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych	5) stosuje procedurę higienicznego mycia rąk 6) stosuje procedury dotyczące zabezpieczania i usuwania zużytego medycznego sprzętu jednorazowego (igły, strzykawki, cewniki, worki na mocz, sprzęt stomijny itp.) oraz postępowania z brudną bielizną 8) segreguje odpady medyczne i zabezpiecza je zgodnie z obowiązującymi zasadami

	9) przestrzega obowiązujących zasad podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej
5) wykonuje określone zabiegi i czynności na zlecenie i pod nadzorem lekarza lub pielęgniarki	17) wykonuje (na zlecenie i pod nadzorem pielęgniarki) zabiegi przeciwzapalne i kąpiele lecznicze

Inne zadania praktyczne z zakresu kwalifikacji **MED.03 Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej mogą dotyczyć, np.:**

- przygotowania materiałów, sprzętów i środków do wymiany worka stomijnego, wymiany worka stomijnego;
- przygotowania materiałów, sprzętów do umycia głowy u pacjenta leżącego w łóżku, wykonania mycia głowy;
- wykonania toalety całego ciała u pacjenta leżącego w łóżku wraz ze zmianą prześcieradła i podkładu;
- zmiany całkowitej lub częściowej bielizny pościelowej pacjentowi leżącego w łóżku;
- zmiana bielizny osobistej pacjentowi leżącego w łóżku;
- wykonania toalety klatki piersiowej wraz z oklepywaniem pleców oraz zmiany poszewek na poduszkach i poszwy na kołdrze;
- przygotowania materiałów, sprzętów i środków do wymiany worka na mocz, wykonanie wymiany worka na mocz;
- założenia okładu wilgotnego zimnego lub ciepłego;
- założenia kompresu żelowego;
- zmiany pieluchomajtek;
- przemieszczania pacjenta, układania pacjenta określonej pozycji;
- golenia zarostu u pacjenta leżącego w łóżku.